

hvor disse Leverancer ere meget betydelige, saa var det godt, om man tillige kunde faae at vide, hvormeget der affortes Læreren i hans øvrige Løn paa Grund af, at han faaer disse Ydelse, thi saa vilde man maaffee komme til det Resultat, at det ikke gif an at vedtage denne Tilføining; men det er ikke oplyst endnu, og, før det bliver oplyst, kan man ikke have nogen Mening derom. For at holde mig til det Exempel, den sidste ærede Taler anførte, skal jeg bemærke, at det er meget muligt, at, naar man fradrager i Skolelæreren øvrige Løn den Værdi, disse Ydelse ere ansatte til i Planerne, saa bliver hans Indtægt deraf ikke stor. Jeg maa endnu paastaae, at Redactionen er fuldkommen forsvaerlig, og at den Erstatning, der er sat, ikke er vilkaarlig.

Ballentin: Jeg kan henholde mig til de Ytringer, der ere faldne fra Rigsdagsmændene fra Maribo Amts 4de Valgkreds (Monrad) og Præsto Amts 6 Valgkreds (Meisler), men efter hvad der nu blev udtalt af den ærede Ordfører, maa det maaffee dog være mig tilladt at bemærke, at det ikke alene er paa et enkelt Sted, at disse gamle Indtægter udøve en Indflydelse, om end ikke i den Grad, der her blev nævnt. Jeg kjender i hundredevis approberede Planer for Skolevæsenet, navnlig i den Deel af Landet, hvor jeg opholder mig, og i alle disse udøve de her omtalte Præstationer en større eller mindre Indflydelse, idet de udgjøre fra 1, 2, 3 indtil henved 6 Tdr. Rug og 4 til 5 Tdr. Byg af, hvad der ialt udredes in natura, saa at det, der bliver tilbage at udrede, er overmaade lidt. I alle disse Planer ere Værdierne — siden man ogsaa ønsker en Dplysning derom — ansatte paa følgende Maade: 1 Skp. Rug holder altid lige med $1\frac{1}{2}$ Skp. Byg, og 1 Td. Byg beregnes til 15 Mk.; 1 Lpd. Ost beregnes lige med $1\frac{1}{2}$ Skp. Byg, og en Snees Ug beregnes til 10 Sk. — dette ere de væsentligste Præstationer. Naar man nu sammenligner dette med de nuværende Priser, saa vil man let selv øieblikkelig kunne gjøre en Beregning over, hvor stor Forskjellen vil blive, enten man beregner Præstationerne efter den Værdi, der staaer i Planerne, eller man — hvad der, naar man vil tale om en Forandring, er det

eneste Retfærdige — afløser dem efter den Pris, de i Virkeligheden have.

Meisler: Det forekommer mig dog, at der er en Uklarhed i det hele Forslag. Jeg har hørt flere ærede Medlemmer udtale, at Skolelærerne faae Godtgjørelse, men jeg kan ikke finde et eneste Ord derom, thi her staaer jo med rene og klare Ord, at baade Præstationerne og Godtgjørelsen falder bort, og jeg kan altsaa ikke see andet, end at Skolelærerne ville lide et ganske betydeligt Tab, hvis denne Bestemmelse vedtoges. Den ærede Ordfører ønskede Dplysning af mig om, hvad vel disse Præstationer vare ansatte til i Skoleplanen. Naar jeg seer Forslaget fra den Side, jeg har seet det, kan det i Grunden være ligemeget, da jeg jo i ethvert Fald skal miste dem; jeg vil imidlertid tjene den ærede Ordfører i at sige ham, at disse Naturalpræstationer netop i Skoleplanen ere anslaaede til $27\frac{1}{2}$ Td. Byg, idet de ere anslaaede til 5 Skp. Byg af hver Gaard, hvorimod den anden Ydelse til Skolelæreren kun er 2 Skp. af hver Gaard, saa at man altsaa vil indsee, at de udgjøre det halvtredie dobbelte Beløb mod, hvad der bliver tilbage, og det mener jeg er ikke ubetydeligt, men nok værd at tale om. Jeg kan ikke følge for mig selv, at jeg troer, der er en stor Uklarhed tilstede, thi jeg er overbevist om, at en stor Deel af Thingets Medlemmer ere af den Formening, at Paragraphen vil give Skolelæreren Erstatning for disse Præstationer, ligesom jeg ogsaa troer, at dette har været Meningen med Paragraphen; men ved den Tilføining, Udvalget har foreslaaet, vil denne Erstatning aldeles falde bort, og Embederne derved paa mange Steder lide et meget stort Tab.

Monrad: Jeg troer virkelig ogsaa, at dette Spørgsmaal fortjener en langt omhyggeligere Overveelse end den, der nu ved denne Sags 3die Behandling kan blive det tildeel, og at det maa gjøres til Gjenstand for temmelig detaillerede og vidtløftige Undersøgelser, inden man kan komme ind paa en betryggende Afsløsning af disse Forhold. Jeg tilstaaer, at efter hvad der vistnok er tilfjettet og saaledes, som man maa være berettiget til at forstaae